

Banasko T.M., Varicheva R.V.

THE EVALUATION OF AUDIT RISK AND SIGNIFICANCE IN AUDIT OF FINANCIAL AND ECONOMIC ACTIVITIES OF ENTERPRISES

The issues of evaluation of audit risk and significance in the audit of financial and economic activities of enterprises are considered.

Ongoing discussions at scientific conferences, in professional journals for the selection of the audit strategy and audit procedures, indicate that there are many issues that require further development.

The necessity of determining the level of significance of errors in the audit process that will allow planning the audit with additional procedures for specific problem areas; evaluating the effectiveness of the accounting system and internal control system; determining the content and scope of the procedures that will be used in the audit process in whole and on individual reports and operations. The realization of these objectives will ensure the achievement of the overall objective of the audit – to prevent financial irregularities and ensure the reliability of financial reporting and the main tasks of the audit: ensuring correctness of accounting, the legality of the use of funds and property of the company; the preparation of reliable financial statements and providing effective internal financial control; ensuring that the officials of enterprises comply with the legislation on financial issues.

It is proposed to provide the improvement in the evaluation of audit risk and significance through the implementation of short-term (the formation of a system of criteria and the appropriate procedure of calculations and their processing by the internal standards or individual methods; creating a set of factors affecting audit risk and significance; developing the questionnaire-test assessment of the overall risk associated with the company) and long-term (improving the professionalism of auditors; systematization of terminology used in defining the elements of audit risk in the national practice; development of modern techniques: study of the internal control system of the enterprise, of its structure and components, and their interaction; evaluation of the effectiveness of the internal control system; assessment of audit risk and its clarification in the audit process; determining the level of significance; the evaluation of audit quality, etc.).

Key words: audit, evaluation, audit risk, significance, activity.

УДК 657

Височан О.О.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та аналізу
Національного університету «Львівська політехніка»

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ОРГАНІЗАЦІЙ НЕБЮДЖЕТНОГО НЕПРИБУТКОВОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ: БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ

У статті здійснено критичний аналіз досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців, присвячених проблемі обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій, та виокремлено на основі результатів цього аналізу питання, які входять до сфер активних та фрагментарних досліджень. Наведено структурні рівні та сфери інтересів досліджень тематики обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій, а також проведено аналіз їх основних результатів за останні 15 років розвитку облікової думки. Графічно представлено диспозицію інтересів та сфер дослідження науковців щодо проблематики обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій із використанням методу бібліографічного аналізу. Встановлено сфери (зони) активних та фрагментарних досліджень питань, пов'язаних з указаною проблематикою.

Ключові слова: основні засоби, небюджетні неприбуткові організації, структурний рівень досліджень, сфера активних досліджень, сфера фрагментарних досліджень.

В статті здійснено критичний аналіз досліджень вітчизняних та зарубіжних учених, присвячених проблемі учета основних засобів внебюджетних неприбуткових організацій, і виділені на основі результатів цього аналізу питання, що входять в сферу активних і фрагментарних досліджень. Приведені структурні рівні та сфери інтересів досліджень тематики учета основних засобів внебюджетних неприбуткових організацій, а також проведено аналіз їх основних результатів за останні 15 років розвитку учетної думки. Графічно представлено диспозицію інтересів та сфер дослідження учених по проблематиці учета основних засобів внебюджетних неприбуткових організацій з використанням методу бібліографічного аналізу. Встановлено сфери (зони) активних і фрагментарних досліджень питань, пов'язаних з указаною проблематикою.

Ключевые слова: основні засоби, внебюджетні неприбуткові організації, структурний рівень досліджень, сфера активних досліджень, сфера фрагментарних досліджень.

Постановка проблеми. Облік основних засобів небюджетних неприбуткових організацій (ННО) є ділянкою, на якій сконцентрована увага багатьох вітчизняних та закордонних дослідників. Упродовж останніх років з'явилося багато публікацій, у яких представлені результати вимагають узагальнення та структуризації. Одним із найбільш ефективних методів роботи з масивами інформації, пов'язаної з розкриттям цієї теми в науковій літературі, є бібліографічний аналіз.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці обліку основних засобів ННО приділяла увагу низка вітчизняних та зарубіжних дослідників: Белоусова М.В., Вахромова Н.Є., Гамольський П.Ю., Гура Н.О., Гусарова Л.В., Дружиловська Т.Ю., Дружиловська Е.С., Єгорова Л.В., Жуков В.Н., Карасьова А.К., Касьянова Г.Ю., Лазукова Є.А., Левицька С.О., Мельникова Є.В., Мягкова С.В., Началов А.В., Панкратова О.Н., Пантелійчук С.Л., Папінова О.О., Родюшкін С.П., Семеніхін В.В., Склярєнко З.А., Стукова А.А., Толмасова А.К., Трушіцина А.Ю., Хамідулліна Г.Р., Ягудіна Г.Г. та ін.

Метою дослідження є наукове осмислення та критичний аналіз досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців, присвячених проблемі обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій, та виокремлення на основі результатів цього аналізу питань, які входять до сфер активних та фрагментарних досліджень.

У статті ставимо три основні завдання:

– виокремлення структурних рівнів та сфер інтересів досліджень тематики обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій, а також критичний аналіз їх основних результатів за останні 15 років розвитку облікової думки;

– графічне представлення диспозиції інтересів та сфер дослідження науковців щодо проблематики обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій із використанням методу бібліографічного аналізу;

– встановлення сфер (зон) активних та фрагментарних досліджень питань, пов'язаних з

обліком основних засобів небюджетних неприбуткових організацій.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Для здійснення бібліографічного аналізу використовуватимемо термін «структурний рівень досліджень (СРД)», під яким розуміємо предметну площину (у нашому випадку – сферу обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій), на яку спрямовано процес пошуку нових та розширення наявних знань і яка вирізняється певними межами дослідження, притаманними їй об'єктами, закономірностями взаємозв'язків між елементами та специфічними характеристиками.

Всі виокремлені нами структурні рівні досліджень обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій (табл. 1) взаємозв'язані, оскільки стосуються різних складників однієї системи бухгалтерського обліку. Для дослідження елементів різних рівнів можуть використовуватися подібні теоретичні та емпіричні методи пізнання.

Об'єднавши подібні за своїм економічним змістом структурні рівні досліджень, отримаємо чотири квадранти, позиціонування по яких публікацій науковців дасть загальну картину інтересів сучасної облікової науки до проблем, пов'язаних із веденням обліку основних засобів в організаціях «третього сектору» (рис. 1).

Представивши результати бібліографічного аналізу графічно, можна виявити, що деякі аспекти досліджуваної проблеми опрацьовано авторами достатньо детально, тоді як інші вимагають ґрунтовнішого наукового осмислення. Як наслідок, виділяємо два рівні глибини дослідження предметної сфери:

1) Сфера активних досліджень (САД) – частина предметної сфери досліджень, основні питання якої ґрунтовно опрацьовані науковцями; останніми подано й реалізовано рекомендації щодо усунення наявних недоліків, сформовано потужну інформаційну базу для подальших досліджень.

2) Сфера фрагментарних досліджень (СФД) – частина предметної сфери досліджень, щодо якої

**Бібліографічний аналіз досліджень проблематики обліку
основних засобів небюджетних неприбуткових організацій**

Автор (-и)	Сфера інтересів	Основні результати
1	2	3
<i>СРД1: Міжнародний досвід обліку основних засобів у небюджетних неприбуткових організаціях</i>		
Дружилівська Е.С. [1, с. 20–29]	Національні та міжнародні правила бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів суспільного сектору	Обґрунтування пропозицій щодо розроблення і включення до системи російських і міжнародних стандартів фінансової звітності нормативних документів, які встановлюватимуть додаткові регламентації стосовно правил визначення справедливої вартості й обліку довгострокових активів, призначених для продажу
Гусарова Л.В. [2, с. 17–30]	Трансформація фінансової звітності некомерційної організації відповідно до норм МСФЗ	Представлення практичного прикладу трансформації рядків фінансової звітності, зокрема по основних засобах, за етапами: формування вступного балансу; формування зіставної інформації та формування звітності
<i>СРД2: Законодавчо-нормативне регулювання обліку основних засобів у небюджетних неприбуткових організаціях</i>		
Дружилівська Т.Ю., Дружилівська Е.С., Дригінкіна В.А. [3, с. 2–10]	Законодавчо-нормативна база обліку основних засобів некомерційних і комерційних організацій Росії	Розмежування документів, що мають пряме та опосередковане відношення до бухгалтерського обліку основних засобів, а також прогнозування напрямів їх можливих змін
СРД3: Облік основних засобів як предметна ділянка бухгалтерського обліку в небюджетних неприбуткових організаціях		
Гура Н.О. [4, с. 5–6; 5, с. 6]	Методика відображення на рахунках бухгалтерського обліку специфічних операцій небюджетних неприбуткових організацій України (у т. ч. й пов'язаних з основними засобами)	Дослідження особливостей обліку основних засобів у небюджетних неприбуткових організаціях: придбання за кошти цільового фінансування, отримання як гуманітарну допомогу
Белоусова М.В. [6, с. 12; 7, с. 12–14]	Бухгалтерський та податковий облік в некомерційних організаціях, які не займаються підприємницькою діяльністю	Дослідження питань обліку безоплатного надходження майна та реалізації непотрібних основних засобів, раніше отриманих некомерційною організацією, яка не веде підприємницьку діяльність, на практичному прикладі
Пантелійчук С.Л. [8], Папінова О.О. [9]	Особливості обліку в неприбуткових організаціях України	Упорядкування кореспонденції рахунків щодо обліку використання цільового фінансування для придбання основних засобів
Гусарова Л.В. [10], Єгорова Л.В. [11], Левицька С.О. [12]	Організація й методологія обліку в організаціях некомерційної сфери економіки	Дослідження теоретичних аспектів ведення обліку основних засобів некомерційними організаціями виходячи з розроблених авторських концепцій
Гамольський П.Ю., Толмасова А.К. [13], Началов А.В. [14], Касьянова Г.Ю. [15], Хамідулліна Г.Р., Гусарова Л.В., Ягудіна Г.Г. [16]	Методика відображення в обліку різних видів активів та джерел їх утворення, а також доходів і витрат некомерційних організацій	Дослідження прикладних аспектів ведення обліку основних засобів некомерційними організаціями, виходячи з наявних законодавчо-регулятивних норм
<i>СРД4: Облік основних засобів як субкатегорії необоротних активів</i>		
Семеніхін [17, с. 33–34]	Методика обліку основних засобів як складника необоротних активів за чинними нормативними вимогами	Упорядкування методики обліку основних засобів

Продовження таблиці 1

1	2	3
СРД5: Облік окремих видів основних засобів у небюджетних неприбуткових організаціях		
Панкратова О.Н. [18, с. 32–37; 19, с. 34–39]	Методика обліку багатоквартирного житлового будинку, а також загального майна товариств власників приміщень у ньому	Удосконалення методики обліку майна в товариствах власників житла в аспекті: оцінки загалом та окремих його елементів; прийняття багатоквартирного житлового будинку до обліку; зміни його первісної вартості; вибуття
СРД6: Організаційно-методологічні аспекти обліку основних засобів у небюджетних неприбуткових організаціях (оцінка, рахунки, документування, інвентаризація, звітність тощо)		
Єфремова А.А. [20, с. 39–46]	Бухгалтерський облік основних засобів некомерційних організацій за етапами облікового циклу: визнання, оцінка і прийняття до обліку, амортизація, вибуття	Виокремлення типових помилок обліку основних засобів організацій некомерційного сектору економіки
Дружиловская Е.С. [21, с. 22–28]	Правила встановлення первинної і подальших оцінок основних засобів некомерційних організацій	Модернізація методики оцінки основних засобів у зв'язку зі змінами законодавчого поля бухгалтерського обліку в Росії
Ягудіна Г.Г. [22, с. 34–41]	Методика обліку надходження основних засобів до небюджетної некомерційної організації залежно від їх джерел	Розроблення номенклатури рахунків і бухгалтерських проведення з обліку основних засобів: придбаних за рахунок цільових коштів; отриманих в оперативне управління; придбаних за рахунок коштів від підприємницької діяльності; отриманих безоплатно
Стукова А.А. [23, с. 29–30]	Зіставлення обліку амортизаційних відрахувань організацій комерційного та некомерційного секторів економіки	Удосконалення обліку амортизації основних засобів некомерційних організацій
Дружиловська Е.С. [24, с. 19–26]	Правила оцінки доходних вкладень у матеріальні цінності в бухгалтерському обліку некомерційних організацій	Узагальнення правил: первинної та подальшої оцінок доходних вкладень у матеріальні цінності; встановлення їх знецінення; визнання витрат за кредитами й позиками у первісній вартості таких доходних вкладень у бухгалтерському обліку некомерційних організацій
Гусарова Л.В. [25, с. 38–41]	Неврегульовані питання обліку основних засобів та їх зносу у некомерційних організаціях	Вирішення проблем, пов'язаних із розподілом сум амортизації між статутною та підприємницькою діяльністю некомерційних організацій, а також між різними програмами і проектами
Жуков В.Н. [26, с. 22–29]	Бухгалтерський облік та оподаткування поліпшення орендованого майна в некомерційних організаціях	Дослідження правового режиму та обліку поліпшення орендованого майна в орендодавця та орендаря з урахуванням поділу таких покращень на віддільні та невіддільні
Карасьова А.К., Мягкова С.В. [27, с. 28–30]	Бухгалтерський та податковий облік придбання основних засобів некомерційних організацій згідно з нормативними вимогами	Дослідження питань обліку витрат на придбання основних засобів некомерційної організації, яка веде підприємницьку діяльність, на практичному прикладі
Вахромова Н.Є., Родюшкін С.П. [28, с. 20–24]	Бухгалтерський та податковий облік амортизації придбаних основних засобів некомерційною організацією згідно з нормативними вимогами	Дослідження питань обліку амортизації обладнання, придбаного некомерційною організацією, яка веде підприємницьку діяльність, на практичному прикладі

Закінчення таблиці 1

1	2	3
Ягудіна Г.Г. [29, с. 20–26]	Усунення неоднозначностей у питаннях щодо нарахування амортизації на основні засоби некомерційних організацій	Розроблення пропозицій щодо вдосконалення кореспонденції рахунків для відображення операцій під час переведення основних засобів некомерційної організації зі статутної діяльності в підприємницьку (з урахуванням впливу такого переведення на нарахувану амортизацію)
СРД7: Особливості обліку основних засобів у галузях небюджетного неприбуткового сектору економіки (громадські організації, ОСББ, релігійні організації, політичні партії тощо)		
Лазукова Є.А., Мельникова Є.В. [30, с. 19–23]	Фінансовий та податковий облік придбання матеріальних цінностей лікувально-профілактичними закладами за кошти цільового фінансування	Упорядкування методики обліку основних засобів у зіставленні з методикою обліку придбання матеріалів
Склярченко З.А., Трушічина А.Ю. [31, с. 44–45]	Основні операції бухгалтерського обліку житлових, житлово-будівельних кооперативів, товариств власників житла (у т. ч. й пов'язані з рухом основних засобів)	Упорядкування методики обліку житлового фонду, загального майна багатоквартирного дому, а також інших основних засобів, які використовуються житловими, житлово-будівельними кооперативами, товариствами власників житла для ведення статутної діяльності

Джерело: авторське опрацювання та узагальнення джерельної бази

спостерігається дефіцит ґрунтовних публікацій наукового та прикладного спрямування або вони лише дотично стосуються цієї тематики; науковці вказують на важливість розвідок у цьому напрямі, однак завершення праці ще попереду.

При цьому чим далі від точки перетину квадрантів сфер інтересів знаходяться конкретні дослідження, тим більше вони мають фундаментальний науковий характер (наприклад, побудова концепції бухгалтерського обліку в небюджетних неприбуткових організаціях, удосконалення міжнародних облікових стандартів тощо), чим ближче – тим більше вони тяжіють до вирішення прикладних локальних проблем (облік амортизації основних засобів у небюджетних неприбуткових організаціях, формування їх первісної вартості тощо). Знаходження досліджень на межі кількох квадрантів указує на синтетичний інтерес науковців до вирішення низки споріднених питань (приклад: нормативний підхід до ведення обліку основних засобів, за якого науковець представляє дослідження, яке переважно базується на ґрунтовному огляді сучасної законодавчої бази і результати якого найбільш корисні для використання у практичній діяльності небюджетних неприбуткових організацій).

Концентрація інтересів науковців на вирішенні тих чи інших конкретних облікових проблем, пов'язаних з обліком основних засобів ННО, представлена сферами активних та фрагментарних досліджень (рис. 2).

Аналіз наявних публікацій щодо обліку основних засобів у небюджетних неприбут-

кових організаціях виявив дві зони найбільш активних досліджень та три – фрагментарних:

1) САД1 – дослідження, спрямовані на вирішення локальних проблем, пов'язаних із методикою ведення обліку основних засобів у неприбуткових небюджетних організаціях: здійснення первісної оцінки та подальших переоцінок придбаних ОЗ; облік їх придбання та орендних правовідносин; амортизації тощо;

2) САД2 – дослідження, спрямовані на вирішення характерних організаційно-методичних проблем прикладного характеру, що виникають під час побудови обліку в небюджетних неприбуткових організаціях на різних його ділянках (у т. ч. й обліку основних засобів);

3) СФД1 – дослідження, які використовують нормативний підхід до вирішення проблем в окремих галузях небюджетної неприбуткової сфери. Об'єктивною причиною низької активності науковців у цьому напрямі є відсутність спеціалізованої нормативної бази, що регулює облік у «третьому секторі» економіки України, зокрема окремих положень (стандартів) для ННО;

4) СФД2 – наукові дослідження організації і методики обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій на рівні побудови окремої моделі, вдосконалення методів обліку, розроблення внутрішнього положення з обліку основних засобів виходячи зі специфіки діяльності ННО та ін.;

5) СФД3 – наукові дослідження теоретичного спрямування з тематики обліку основних засобів в окремих галузях небюджетних

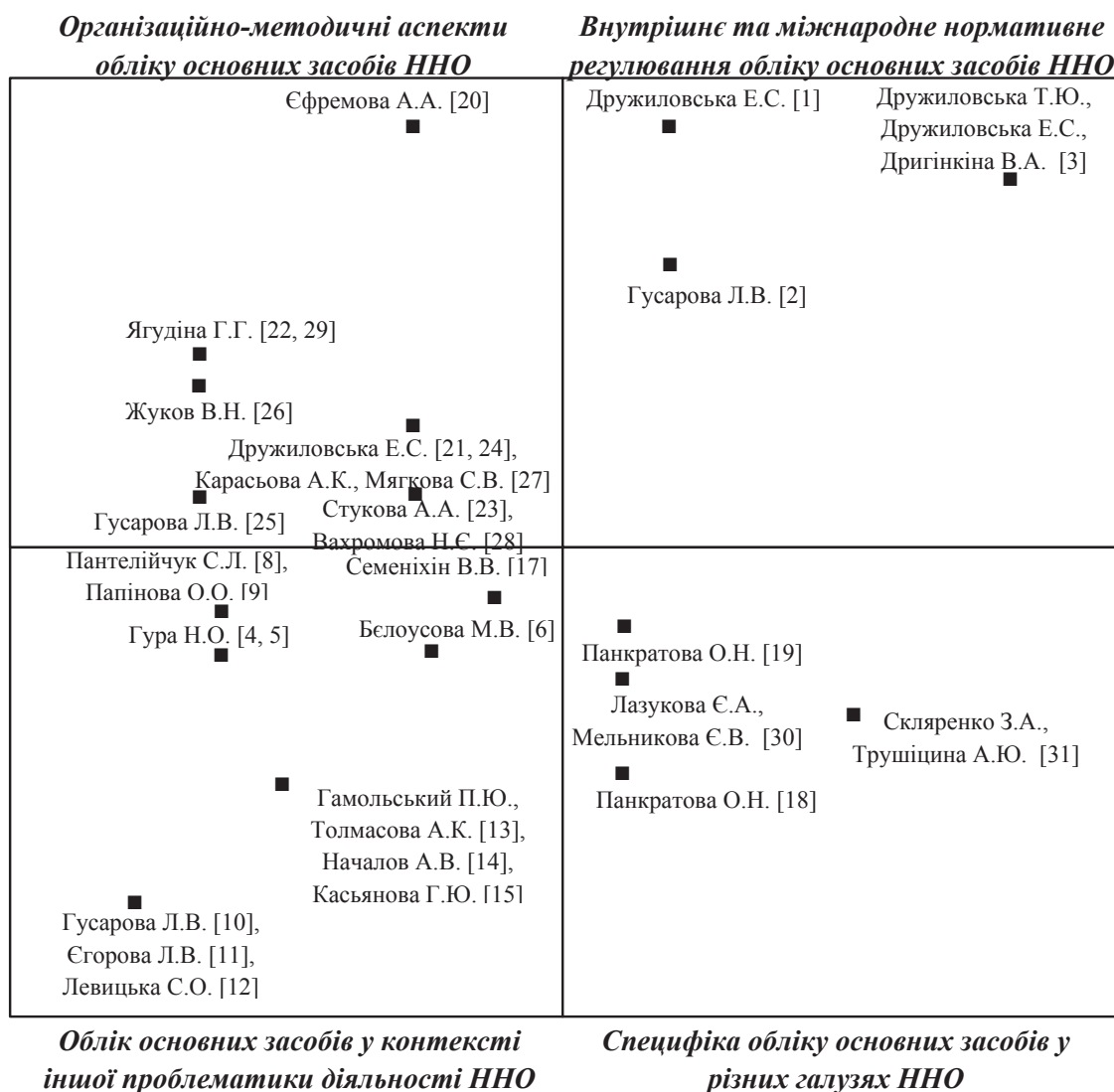

Рис. 1. Графічне представлення диспозиції інтересів науковців щодо дослідження проблематики обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій

Джерело: авторська розробка

неприбуткових організацій (громадські організації, ОСББ, релігійні організації, політичні партії тощо).

Важливо розуміти, що будь-яка сфера досліджень є динамічною, а отже, вимагає постійної актуалізації інформації щодо неї для відповіді на сучасні виклики глобального й локального характеру. Якісний бібліографічний аналіз повинен стосуватися часового горизонту в 10–20 років і менше через мінливість оточуючого середовища. Інтерес до низки облікових проблем, які викликали жваві дискусії в наукових колах кілька десятків років тому, сьогодні має всі ознаки архаїчності, і навпаки. Це, однак, не означає відсутності потреби в дослідженні старіших наукових публікацій, однак мета його дещо інша – встановлення джерела виникнення сучасних облікових теорій та можливості ана-

лізу досвіду вирішення проблем у тривалішому часовому горизонті.

Висновки з проведеного дослідження. Виконане дослідження дало змогу дійти до таких висновків:

1) попри значну кількість праць, присвячених організаційно-методологічним аспектам обліку основних засобів у небюджетних неприбуткових організаціях, спостерігаються прогалини в дослідженнях окремих їх елементів, зокрема в питаннях: особливостей документального оформлення (у тому числі внутрішньогосподарського), наявності й руху основних засобів, проведення інвентаризації, автоматизації облікових робіт та ін.;

2) присутнє зміщення у бік прикладних досліджень обліку основних засобів, які переважно базуються на законодавчо-нормативних

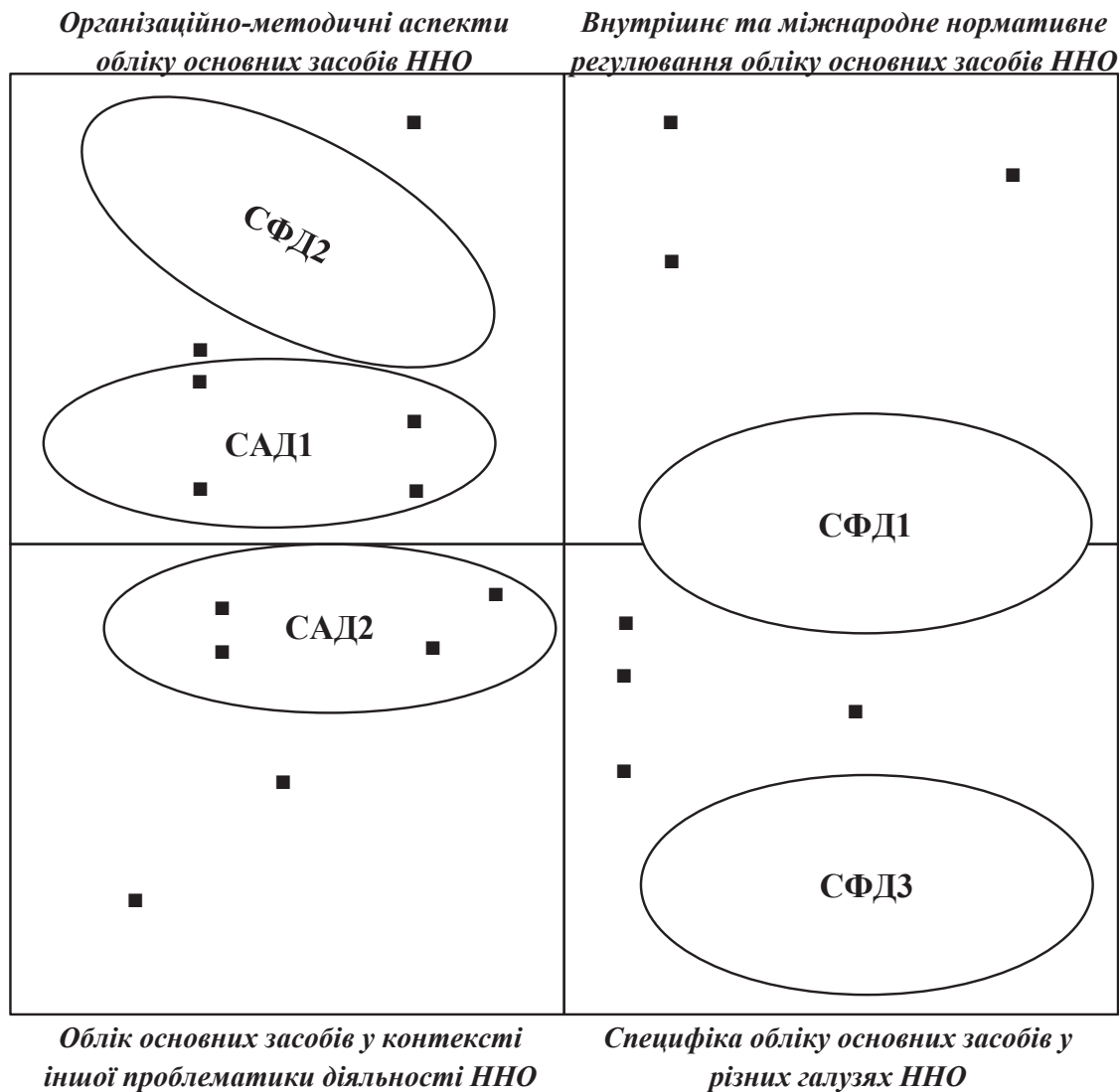

Рис. 2. Графічне представлення сфер дослідження проблематики обліку основних засобів небюджетних неприбуткових організацій

Джерело: авторська розробка

обмеженнях та регулятивах, а не на гносеологічних та науково-методологічних підходах, що заважає критичному осмисленню сучасного стану та перспектив розвитку обліку в секторі небюджетних неприбуткових організацій;

3) існує певний дефіцит ґрунтовних досліджень щодо обліку специфічних категорій основних засобів, характерних для окремих галузей небюджетного неприбуткового сектору економіки (багатоквартирних житлових будинків – для житлово-будівельних кооперативів та об'єднань співвласників багатоквартирних будинків; предметів культури – для релігійних організацій; земельних ділянок – для садових товариств тощо);

4) дистанціювання небюджетних неприбуткових облікових практик України та більшості країн СНД (особливо щодо адаптації норм міжнарод-

них стандартів, впливу на облік організаційно-правових форм ННО, оподаткування окремих операцій, розмежування статутної та комерційної діяльності, амортизації основних засобів, можливості створення фонду в необоротних активах, використання касового методу визнання доходів і витрат тощо) вимагає активізації досліджень, спрямованих на вдосконалення національної парадигми бухгалтерського обліку в некомерційному секторі економіки та розширення можливостей використання досвіду країн Західної Європи та США щодо вирішення низки важливих облікових проблем «третього сектору».

Перспективою для подальших досліджень повинна стати ідея побудови окремої теоретичної моделі обліку основних засобів з урахуванням специфіки діяльності небюджетних неприбуткових організацій та її практична апробація.

Список використаних джерел:

1. Дружиловская Э.С. Проблемы российского и международного учета основных средств субъектов общественного сектора. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2015. № 14 (374). С. 20–29.
2. Гусарова Л.В. Методика трансформации финансовой отчетности некоммерческой организации в формат МСФО. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2012. № 5(293). С. 17–30.
3. Развитие нормативного регулирования бухгалтерского учета основных средств некоммерческих и коммерческих организаций / Т.Ю. Дружиловская, Э.С. Дружиловская, В.А. Дрыгинкина. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2014. № 18(354). С. 2–10.
4. Гура Н. Методика бухгалтерського обліку в неприбуткових небюджетних організаціях. Бухгалтерський облік і аудит. 2012. № 10. С. 3–8.
5. Гура Н. Методологічні засади бухгалтерського обліку в неприбуткових небюджетних організаціях. Бухгалтерський облік і аудит. 2012. № 9. С. 3–9.
6. Белоусова М.В. Особенности организации бухгалтерского и налогового учета в некоммерческих организациях, не занимающихся предпринимательской деятельностью. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2008. № 1 (193). С. 8–13.
7. Белоусова М.В. Особенности организации бухгалтерского и налогового учета в некоммерческих организациях, не занимающихся предпринимательской деятельностью. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2008. № 2 (194). С. 7–14.
8. Пантелейчук С.Л. Особливості обліку в неприбуткових організаціях. Київський бухгалтер. 2010. № 39. URL: http://cons.parus.ua/_d.asp?r=06STP2336fc0d693791e3afdaa8ecfab0f426.
9. Папінова О.О. Бухгалтерський облік у неприбуткових організаціях. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/Buxgalterskij-uchet-v-nepribylnyx-organizacijax>.
10. Гусарова Л.В. Концепция бухгалтерского учета, аудита и анализа в некоммерческих организациях: монография. Казань: Познание, 2009. 264 с.
11. Егорова Л.В. Учет и аудит в некоммерческих организациях: монография. Новочеркасск: Оникс+, 2008. 476 с.
12. Левицька С.О. Облік та контроль діяльності неприбуткових організацій: монографія. Рівне: НУВГП, 2005. 347 с.
13. Гамольский П.Ю., Толмасова А.К. Некоммерческие организации: бухгалтерский учет, налогообложение и правовой статус. М.: Бухгалтерский учет, 2004. 400 с.
14. Началов А.В. Некоммерческие организации: бухучет и налогообложение. М.: Статус-Кво 97, 2005. 124 с.
15. Некоммерческие организации: правовое регулирование, бухгалтерский и налоговый учет в свете последних изменений законодательства / Под ред. Г.Ю. Касьяновой. М.: Абак, 2016. 512 с.
16. Особенности бухгалтерского учета в некоммерческих организациях / Г.П. Хамидуллина, Л.В. Гусарова, Г.Г. Ягудина. М.: Бухгалтерский учет, 2008. 152 с.
17. Семенихин В.В. Бухгалтерский учет внеоборотных активов. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2012. № 15 (303). С. 29–36.
18. Панкратова О.Н. Методика учета общего имущества в товариществах собственников жилья. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2012. № 10 (298). С. 32–37.
19. Панкратова О.Н. Многоквартирный дом как объект учета товарищества собственников жилья. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2012. № 9 (297). С. 34–39.
20. Ефремова А.А. Особенности бухгалтерского учета основных средств в некоммерческих организациях. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2009. № 13 (229). С. 39–46.
21. Дружиловская Э.С. Особенности оценки основных средств в некоммерческих организациях: современные требования РСБУ и их ожидаемые изменения. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2013. № 5 (317). С. 22–28.
22. Ягудина Г.Г. Особенности учета движения основных средств. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2012. № 8 (296). С. 34–41.
23. Стукова А.А. Особенности учета основных средств некоммерческих организаций. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2010. № 1 (241). С. 29–30.
24. Дружиловская Э.С. Развитие правил оценки доходных вложений в материальные ценности в учете некоммерческих и коммерческих организаций. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2015. № 1 (361). С. 19–26.
25. Гусарова Л.В. Учет материалов и основных средств некоммерческих организаций. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2011. № 21 (285). С. 36–41.
26. Жуков В.Н. Учетно-налоговые последствия улучшения арендованного имущества в некоммерческих организациях. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2013. № 9 (321). С. 22–29.

27. Карасева А.К., Мягкова С.В. Затраты на приобретение основных средств: бухгалтерский учет и налогообложение. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2015. № 12 (372). С. 28–30.

28. Вахромова Н.Е., Родюшкин С.П. Бухгалтерский и налоговый учет амортизации по приобретенному оборудованию. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2015. № 9(369). С. 20–24.

29. Ягудина Г.Г. Износ и амортизация основных средств. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2012. № 9 (297). С. 20–26.

30. Лазукова Е.А., Мельникова Е.В. Отражение в бухгалтерском учете некоммерческой организации затрат на приобретение и передачу в эксплуатацию материальных ценностей. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2015. № 2(362). С. 19–23.

31. Скляренко З.А., Трушицына А.Ю. Бухгалтерский и налоговый учет в жилищных, жилищно-строительных кооперативах, товариществах собственников жилья. Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. 2009. № 21 (237). С. 37–53.

Vysochan O.O.

ACCOUNTING OF FIXED ASSETS OF ORGANIZATIONS OF A NON-BUDGET NONPROFIT SECTOR OF THE ECONOMY: A BIBLIOGRAPHIC ANALYSIS

The article conducts a critical analysis of domestic and foreign scholars' research devoted to the issue of accounting of fixed assets of non-budget nonprofit establishments and, based on results of this analysis, distinguishes issues inherent in the active (ARS) and fragmentary (FRS) research spheres.

Analysis of existing publications on accounting of fixed assets of non-budget nonprofit organizations revealed 2 zones of the most active research and 3 zones – of fragmentary ones: 1) ARS1 – research aimed at solving local issues related to the methodology of accounting of fixed assets in non-budget nonprofit organizations; 2) ARS2 – research aimed at solving typical organizational and methodological problems of applied nature that arise during the construction of accounting in non-budget nonprofit organizations on its various sections; 3) FRS1 – research that uses a regulatory approach to the solution of issues in certain branches of non-budget nonprofit sphere; 4) FRS2 – scientific research of organization and methodology of accounting of fixed assets of non-budget nonprofit organizations at the level of construction of a separate model, improvement of accounting methods, development of internal provision on accounting for fixed assets based on the specifics of NNO activities and other; 5) FRS3 – scientific research of theoretical direction on accounting of fixed assets in certain branches of non-budget nonprofit organizations.

The research conducted allowed reaching the following conclusions:

– despite a considerable number of works devoted to organizational and methodological aspects of accounting of fixed assets of non-budget nonprofit organizations, there are gaps in research of their separate elements, in particular, concerning such issues as: features of documentary registration (including internal) of availability and movement of fixed assets, inventory, automation of accounting works, etc.;

– there is a bias towards applied research in accounting for fixed assets that are basically based on legislative and regulatory constraints and regulations, rather than epistemological and scientific and methodological approaches, which impedes a critical understanding of the current state and development prospects of accounting in the sector of non-budget nonprofit organizations;

– there is a certain deficit of thorough research on the accounting of specific categories of fixed assets peculiar for certain sectors of the non-budget nonprofit sector of the economy;

– distancing non-budget nonprofit accounting practices in Ukraine and most CIS countries requires the intensification of research aimed at improving the national paradigm of accounting in the non-profit sector of the economy and expanding the use of Western European and USA experience in solving a number of important accounting problems of the “third sector”.

Key words: fixed assets, non-budget non-profit organizations, structural research level, active research area, fragmentary research area.